tissa. Sen sijaan byrokratia-osuus kaikessa ahdistavuudessaan tekee ymmärrettäväksi, miksi pykälänmerkki niin kummasti muistuttaa kidutusvälinettä.

Ja vaikka sosiaalityöntekijän oma päätösvalta onkin lisääntynyt ja vääpelit ovat tänä päivänä poistuneet rivistä, on syytä muistaa, että etäältä johtavat kenraalit esikuntineen ovat vielä jäljellä. Olisi jännittävää verrata, millaisia verhoja tämän päivän byrokratiakäytännöt kutovat työntekijän ja asiakkaan väliin. Miten paljon voimattomuuden tunne tänään olisi hallitsevampi kuin tuntemus siitä, että kykenee saavuttamaan tuloksia?

Kun Eräsaari pohtii suhtautumista asiakkaisiin naisnäkökulmasta, hän "löytää" sukupuolen selitykseksi omalle ahdistukselleen tai kymmenien naissosiaalityöntekijöiden rapautumiselle pottuileviksi pikkubyrokraateiksi. Sen, että naiset suhtautuvat asiakkaisiinsa empaattisemmin ja tunnepohjaisemmin samastuen kuin miehet. Minun omat kokemukseni ovat toisensuuntaiset tai sanoisinko eri tavalla tulkitut. Asiakkaan kokeminen "lähimmäiseksi" ei ole suinkaan kiinni munista tai niiden puuttumisesta, vaan pikemminkin alalle tuloa edeltävästä elämänkokemuksesta. Monille on köyhien ja kipeiden maailma vieras. Monet eivät osaa sen kieltä, tunne sen todellisuutta. Siitä epävarmuus ja ahdistus osaltaan johtuvat, semminkin kun ihmissuhdetyössä joutuu käyttämään itseään ja kokemustaan niin monen asian mittarina. Ainoana sellaisena. Ei pumpulissa kasvanut ja kasvatettu ole kokemuksiltaan mikään Pumpulitehtaan Ulla.

Tämä kai lienee ainoa isompi sivuhuomautus itse raportista. Sen sijaan en oikein ymmärrä, mitä tekemistä kirjan loppuun ympätyllä "pyöreän pöydän ääressä" -keskustelulla on. Jospa se on sen "tutkimuksen statuksen vaatimista"? Vai olisiko sen tarkoituksena osoittaa, että kukaan ei ole niin viisas kuin tuo selviöiden asiantuntija, sosiologi?

Seppo Helminen

Reino Ylikahri in memoriam

Sisätautien erikoislääkäri dosentti Reino Ylikahri kuoli 21.4.1990 kotonaan Vantaalla äkilliseen sairaskohtaukseen. Hän oli syntynyt Siikaisissa 3.5.1944.

Reino Ylikahri valmistui lääketieteen lisensiaatiksi Helsingin yliopistosta 1969 ja väitteli lääketieteen ja kirurgian tohtoriksi 1970. Helsingin yliopiston lääketieteellisen kemian dosentiksi hänet nimitettiin 1975 ja sisätautiopin dosentiksi 1979. Sisätautien erikoislääkäri hänestä tuli 1976.

Reino Ylikahrin ura lääketieteen ja tutkimuksen palveluksessa muodostui hyvin monipuoliseksi. Hän toimi aluksi Helsingin yliopiston lääketieteellisen kemian laitoksen assistenttina 1969—1972. Helsingin yliopistollisen keskussairaalan III sisätautien klinikan apulaislääkärinä hän oli 1972—1976, apulaisopettajana 1976—1978 sekä vs. apulaisylilääkärinä 1976—1979. Pohja-Yhtymän henkilöstön lääkärin tehtäviä hän hoiti 1976—1984.

Tullessaan Oy Alko Ab:n palvelukseen tutkimuslaboratorion biolääketieteen osaston päälliköksi 1979 Reino Ylikahri oli jo alkoholitutkijana tunnettu. Tutkimuslaboratorion päälliköksi hänet nimitettiin 1981. Tässä tehtävässä hän toimi vuoteen 1984. Sittemmin hänen tehtävänsä suuntautuivat Alkossa ja Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa, erityisesti alkoholisairauksien tutkimusyksikössä, harjoitetettavan biologisen ja lääketieteellisen alkoholitutkimuksen koordinointiin.

Reino Ylikahri ansioitui tieteellisessä työssään erityisesti tutkimuksillaan, jotka käsittelivät alkoholin vaikutuksia hormonaalisiin toimintoihin. Hän julkaisi yli sata tieteellistä artikkelia.

Tieteellinen julkaisutoiminta oli Reino Ylikahrille hyvin läheistä. Hän toimi Lääketieteellinen aikakauskirjan Duodecimin toimitussihteerinä 1977—1985 ja sittemmin avusti toimituskuntaa ahkerasti mm. arvioimalla julkaistaviksi lähetettyjä artikkeleita. Lisäksi hän osallistui useiden lääketieteen ja alkoholitutkimuksen erikoisjulkaisujen ja kirjojen toimitustyöhön ja kirjoittamiseen.

Reino Ylikahri paneutui merkittävällä tavalla tieteestä ja tutkimuksesta tiedottamiseen suurelle yleisölle. Alan monipuolisena asiantuntijana ja etevänä sanankäyttäjänä hän kynäili nopeasti ja ahkerasti kirjoituksia, jotka olivat haluttuja ja suosittuja. Niinpä hän kirjoitti lukemattoman määrän alkoholitutkimusta ja muita ajankohtaisia alkoholikysymyksiä käsitteleviä artikkeleita eri alojen aikakauslehtiin ja kirjoihin. Hän mielipideartikkelinsa esimerkiksi Uudessa Suomessa olivat kovin luettuja ja keskustelua herättäviä. Hän oli myös tekemässä suomenkielistä Alkoholi-käsikirjaa opetuskäyttöön.

Reino Ylikahrin aktiivisuus ulottui myös järjestöelämään. Hän toimi

useissa kotimaisissa ja ulkomaisissa tieteellisissä seuroissa ja yhteisöissä. Hän oli mm. Alkoholitutkijain seuran, Päihdehuollon lääkärit ry:n, Kyllikki ja Uolevi Lehikoisen säätiön ja Alkoholitutkimussäätiön hallituksen jäsenenä, Diabetes-tutkimussäätiön sihteerinä, A-klinikkasäätiön ja Suomalaisen lääkäriseuran Duodecimin valtuuskunnan jäsenenä sekä järjestämässä useita kansainvälisiä tieteellisiä kongresseja. Reino Ylikahri työskenteli aktiivisesti myös ISBRA:n, Kansainvälisen biolääketieteellisen alkoholitutkimuksen seuran, perustamiseksi ja sen toiminnan aloittamiseksi mm. seuran hallituksen jäsenenä sekä seuran Helsingissä 1986 pidetyn kongressin järjestelytoimikunnan jäsenenä.

Reino Ylikahrin monipuolinen ura ja toiminta paljastavat osaltaan, että hän oli aikaansaava, aktiivinen ja alansa hyvin hallitseva tiedemies. Hänellä oli poikkeuksellinen kyky hallita kokonaisuuksia olipa sitten kysymys tieteestä tai tiedeyhteisöstä ja nähdä käsiteltävänä olevien asioiden suhteellinen merkitys. Tämä teki hänestä etevän organisaattorin ja administraattorin, jonka lahjoilla ja kontakteilla voitiin toteuttaa laajoja tutkimuksia ja rakentaa siltoja eri tieteenalojen tutkijoiden välille. Reino Ylikahrin valloittava huumorintaju, vilpittömyys ja välitön olemus vetosivat kaikkiin. Hänen karismaattinen olemuksensa jäi lähtemättömästi ihmisten mieleen olipa sitten kyse työympäristöstä, puhetilaisuudesta tai vapaamuotoisesta yhdessäolosta.

Kalervo Kiianmaa

Alkoholitutkimussäätiön apurahat haettavissa

Alkoholitutkimussäätiö myöntää apurahoja

- ***alkoholinkäyttöä koskeviin tutkimuksiin***
- ***tutkimuksiin, jotka selvittelevät alkoholia yksilön ja yhteiskunnan ongelmana***
- ***raittiustoimintaa koskeviin tutkimuksiin***
- ***alkoholitutkimukseen liittyvään huumausainetutkimukseen.***

Vuoden 1990 apurahat on haettava säätiöltä saatavia hakemuslomakkeita käyttäen syyskuun 30. päivään mennessä. Lomakkeita jakaa Kaija-Leena Heiskanen, puh. 90-133 3462.

Hakemukset on toimitettava osoitteella: Alkoholitutkimussäätiö, Kalevankatu 12, 00100 Helsinki. Tarkempia tietoja antaa sihteeri Klaus Mäkelä, puh. 90-133 3460.